

การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรม
ของเทศบาลเมืองบ้านบึง

นพรัตน์ ปิ่นสุวรรณ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤศจิกายน 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ นพรัตน์ ปิ่นสุวรรณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(ดร.วิมลภ คัพพัพน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

ประธานกรรมการ

(ดร.ฤทธิกร ศิริประเสริฐโชค)

กรรมการ

(ดร.วิมลภ คัพพัพน์)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิชย์ ธารเสนา)

วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการ
ดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึงอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สำเร็จลงได้ด้วยความสำเร็จ
จากหลายท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะ ดร.วัลลภ ศัพท์พันธุ์
อาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำปัญหาพิเศษได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้าน
ของการจัดทำปัญหาพิเศษ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ประจำหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่
กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณงามความดีทั้งหมดของปัญหาพิเศษเล่มนี้ แต่บิดามารดา พี่น้อง
เพื่อนร่วมงานและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้มีความสำเร็จในวันนี้

นพรัตน์ ปิ่นสุวรรณ

53930313: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ สภาเด็กและเยาวชน/ การดำเนินกิจกรรม

นพรัตน์ ปิ่นสุวรรณ: การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี (PARTICIPATION OF THE CHILDREN AND YOUTH COUNCIL IN THE ACTIVITIES OF BAN BUENG MUNICIPALITY) อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: วัลลภ ศัพท์พันธุ์, ปร.ด. 119 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง จำนวน 7 คน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จำนวน 1 คน

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง ประเด็นที่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรม/ โครงการ เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลระยะ 3 ปี สภาเด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน มีการประชุมหารือเพื่อบรรจุกิจกรรม/ โครงการ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับตนเองและสังคม ทั้งด้านวิชาการ ด้านการดำเนินการแบบเครือข่ายที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทั้งเด็กและผู้ใหญ่แบบหลากหลาย เน้นกระบวนการกล้าคิดกล้าทำ และต่อเนื่องภายใต้ระยะเวลาที่เหมาะสม ประเด็นที่ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ สภาเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งการร่วมรณรงค์ในเรื่องต่าง ๆ อีกทั้งยังได้มีการชักชวนให้เด็กและเยาวชน ในเขตชุมชนได้ออกมาร่วมกิจกรรม ประเด็นที่ 3) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากกิจกรรม/ โครงการ สภาเด็กและเยาวชน ได้รับความรู้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ยังเป็นการฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ประเด็นที่ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า สภาเด็กและเยาวชนให้ความสนใจในการทำแบบสอบถาม กรอกข้อมูลประเมินผล ความพึงพอใจ และได้มีการประชุม เพื่อวิเคราะห์หาข้อบกพร่องเพื่อเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็น อีกทั้งให้การสนับสนุนในการแก้ไขปรับปรุงอย่างเต็มที่ สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนควรจัดทำเป็นรูปธรรมมากขึ้น และหลากหลายรูปแบบ เพิ่มการจัดสรรงบประมาณ ควรพัฒนาทักษะด้านวิชาการเน้นการประสานงานกับเครือข่ายเชิงรุกในทุกพื้นที่ตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม/ โครงการ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

53930313: MAJOR: GENERAL MANAGEMENT; M.P.A. (GENERAL MANAGEMENT)
KEYWORDS: PARTICIPATION/ THE CHILDREN AND YOUTH COUNCIL/ ACTIVITIES
NOPPHARAT PINSUWAN: PARTICIPATION OF THE CHILDREN AND YOUTH
COUNCIL IN THE ACTIVITIES OF BAN BUENG MUNICIPALITY. ADVISORY COMMITTEE:
VALLOP SUPTHPUN, Ph.D. 119 P. 2012.

This study has the following objectives: 1. to study the process of how the Children and Youth Council would takes part in the activities of Ban Bueng Municipality; and 2. to study the promotional choices for the participation of the Children and Youth Council in the activities of the Ban Bueng Municipality. The main sources of information were The Committee of Children and Youth Council of Ban Bueng Municipality, consisting of 7 committee members and 1 officer-in-charge.

The study results show that: 1. The first issue on the Children and Youth Council's participation in planning and decision-making activities and project proposals is the 3 year development plan. The Children and Youth Council take part in the meetings that lead to the planning and the proposed activities and projects that are useful to them and society; both academic and network processes produce a wide range of interactions for children and adults. The process aimed to create initiate and continue doing work within limited and suitable time frames. 2. The second issue is involvement in the activities and projects of the Municipality. The majority of Children and Youth council member participate in activities and projects of the Municipality in various forms. It also allows the development of a strong community and to persuade more children and young people in the community to participate. 3. The third issue is shared benefits from the participation of activities and projects of Ban Bueng Municipality. The Children and Youth Council achieve beneficial gains in their everyday life as well as processing the skills and attitudes for living with others. 4. The forth issue is monitoring and evaluation of the Children and Youth Council's participation in the activities and projects of Ban Bueng Municipality. The Children and Youth Club take part in the monitoring and evaluation process. Complete evaluation of customer satisfaction and analysis of weakpoints are made. Comments and improvements are suggested, and guidelines for promoting the participation of the Children and Youth Council in the activities of Ban Bueng Municipality are made. The study results show that, more activities and projects should be made, budget, should be allocated to it, development of academic skills, emphasis on cooperation among the various targeted areas, and achieving high efficiency for every activity and project.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	9
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน	18
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองบ้านบึง	37
แนวคิดในการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลเทศบาล เมืองบ้านบึง	44
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
วิธีการวิจัย	61
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	61
เกณฑ์ในการคัดเลือก	62
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
วิธีการสร้างเครื่องมือ	62
การตรวจสอบเครื่องมือ	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบคุณภาพข้อมูล.....	64
4 ผลการวิจัย.....	65
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	65
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนิน กิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนิน กิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง.....	66
5 สรุป และอภิปรายผล.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก	90
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	119

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลด้านการศึกษา.....	39
2	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	65

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University